

La llengua del watusi

Un relat de: [Yurral Salocín](#)

L'altre dia era treballant a casa d'un client, sóc jardiner, i com passa molt freqüentment aquests dies dues persones en moments diferents se'm varen atansar a cercar feina. Jo, els vaig atendre tan amablement com vaig poder i els hi vaig recollir les dades, nom, telèfon, etcètera. El primer va ser un noi d'uns vint-i-tants anys, d'aquí i sense cap capacitació per fer la feina, sobretot perquè una de les coses que va dir és que aquesta feina no li agradava, que lo seu era la construcció i la pintura, i que les plantes més aviat li feien angúnia. El segon era un home del Senegal, que assegurava tenir experiència, que treballava pel seu compte aquí i allà quan podia.

Més tard vaig estar parlant amb el client, que havia vist les dues vegades que van venir a demanar-me feina, i varem comentar que la situació laboral actualment no és massa bona, no és com ara fa uns anys. Li vaig comentar que cada setmana un o altre se m'acosta a demanar feina, però que la majoria de vegades, al igual que aquells d'avui, jo no els hi donaria feina. El client es va quedar sorprès i em va demanar el 'perquè', i el perquè era ben simple, no em responien en la meua llengua. I que malgrat jo durant la conversa havia procurat fer-la en català, ells m'imposaven la seva llengua, natural o impostada, cosa que m'indigna i sobretot m'ofèn.

Ell em va dir que bé, que el primer cas, era un noi potser de família castellanoparlant, i que tal vegada tenia dificultats en la expressió, que potser era per vergonya, i que al segon li és més fàcil aprendre una llengua que li servei per a comunicar-se amb més gent, que és per pura economia. Bé, és una manera de veure-ho, li vaig respondre. Una altra és que el primer, és un noi que ha estat aquí escolaritzat, i que per tant hauria de tenir un mínim de coneixement, sinó un màxim. I que el segon, que va venir aquí sense dominar cap de les llengües que parlem, va triar la equivocada.

La equivocada? Em va preguntar. Sí. Imagina't que tu te'n vas a l'Àfrica a fer un reportatge sobre els pigmeus -el meu client és periodista-, i que per això te n'has d'anar a viure una llarga temporada a un poblat seu. Un cop allà te n'adones que ells parlen dues llengües. Una, la seva. En la que es parlen entre ells, en la que es confien els secrets i els sentiments, en la que parlen als amics. L'altra és l'idioma dels watusi, llengua de la tribu que els usa de servents i molts cops fins i tot d'esclaus. Llengua que per altra banda, no et servirà sols per als pigmeus, tots la coneixen, sinó també per a parlar amb els watusi, alhora molt més nombrosos.

Tu quina triaries?

""

Suposo que depèn de quina relació vols tenir amb els pigmeus. Oi?

Sí. Clar, condicionaria el tipus de reportatge. Està clar.

Doncs aquest ha triat l'equivocada. Sobretot perquè es dona el cas que tothom que parla la pigmea acaba parlant la watusi, però que qui aprèn primer la watusi s'inhabilita aprendre la pigmea. I no hi ha cosa que ofengui més a un pigmeu és que li vingui parlant en watusi un que no ho és.